

Školský vzdelávací program 2023/2024

**Hrabušice
2023/2024**

Školský vzdelávací program

Názov ŠVP: ISCED 1
Názov ŠkVP: Školský vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím
Stupeň vzdelania: ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia: 10 rokov
Forma štúdia: denná
Vyučovací jazyk: slovenský
Druh školy: štátna
Miesto vydania: Špeciálna základná škola, Hviezdoslavova 164, Hrabušice
Predkladateľ: Špeciálna základná škola, Hviezdoslavova 164, Hrabušice
Názov školy: Špeciálna základná škola
Adresa: Hviezdoslavova 164, 053 15 Hrabušice
IČO: 35540915
Riaditeľ školy: Mgr. Alenka Mišendová

Ďalšie kontakty – tel.:

Riaditeľ školy 053/44 90 216
Ekonomický úsek 053/44 90 216
E-mailová adresa školy: speckahrabusice@gmail.com
Internetová adresa školy: <http://www.szshrabusice.sk>

Zriaďovateľ: Regionálny úrad školskej správy v Košiciach
Zádielska 1222/1 / od 01.01.2022 /
040 33 Košice
Kontakt: 055/3226 601
E – mail: russ@russ-ke.sk
Platnosť dokumentu: 01.09.2023

pečiatka školy

Hrabušice 01. 09. 2023

.....
Mgr. Alenka Mišendová

**Vzdelávací program Špeciálnej základnej školy, prerokovaný a schválený
Pedagogickou radou dňa**

21. 06. 2023

.....

Vzdelávací program prerokovaný Radou školy dňa

26. 06. 2023

.....

Podpis predsedu Rady školy

.....

Mgr. Mária Kohutová

Charakteristika školy

Špeciálna základná škola v Hrabušiciach je štátnou školou s vyučujúcim jazykom slovenským, zabezpečujúcou výchovu a vzdelávanie žiakov s mentálnym postihnutím.

Program výchovy a vzdelávania pod vedením školy a v spolupráci s ostatnými členmi pedagogického i nepedagogického zboru by mal viesť k všestrannému rozvoju osobnosti každého žiaka a naplňovať všetkých zamestnancov pocitom úspešnosti z kvalitných výsledkov a dobrého mena školy.

Výchova k mravným hodnotám, ako druhej zložky výchovno-vzdelávacieho procesu musí byť zabezpečovaná v súčinnosti s výučbou, stáť s ňou v rovnocennej úrovni a takto zabezpečovať program tvorivo humanistickej školy so sociálnym cítením a demokratickými princípmi, ktoré predstavujú základ stability školy ako verejnej inštitúcie otvorenej navonok i vo vnútorných väzbách v interakcii riaditeľ – učiteľ – žiak.

Špeciálna základná škola je zameraná na edukáciu žiakov s mentálnym postihnutím, alebo s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím, podľa § 94 ods. 2 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím. Je zameraná na špecifické potreby a požiadavky a komplexnú odbornú starostlivosť o žiakov s mentálnym postihnutím.

Vzdelávanie sa člení na varianty:

- variant A pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia,
- variant B pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia,
- variant C pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia alebo pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktorí majú aj iné zdravotné postihnutie, sú držiteľmi preukazu zdravotne ťažko postihnutých a nemôžu sa vzdelávať podľa variantu A alebo B.

Sídlo školy je lokalizované v jednej budove na ulici Hviezdoslavovej 164 v Hrabušiciach. Školu navštevujú žiaci z obcí Hrabušice, Betlanovce a Vydrník.

V školskom roku 2023/2024 je na škole 6 tried:

- I. trieda - 2. + 3. ročník
- II. trieda - 3. + 5. ročník
- III. trieda - 5. ročník
- IV. trieda - 6. ročník
- V. trieda - 7. + 9. ročník
- VI. trieda - 8. ročník

44 žiakov je vo variante A, 2 žiaci sú vo variante B a 1 žiačka vo variante C.

Počet žiakov 47. Počet pedagogických zamestnancov sedem vrátane riaditeľky školy, dvaja nepedagogickí zamestnanci školy.

Pri plnení hlavných úloh školy budeme vychádzať z podmienok školy, úloh obsiahnutých v „Sprievodca školským rokom 2023/2024 a iných nariadení“.

V tomto školskom roku sa budeme snažiť zlepšovať školskú dochádzku žiakov. Je žiaduce zlepšiť prístup k rómskym žiakom, individuálny prístup k nim a hlavne zamerať sa na spoluprácu s ich rodičmi.

Vyučovanie prebieha v dvojzmennej prevádzke z dôvodu nedostatočných priestorov školy.

Vyučovanie 1. zmeny začína 7,15 – 12,25 hod.

Vyučovanie 2. zmeny začína 12,30 – 17,00 hod.

Vybavenie školy je v súlade s potrebami hygieny a bezpečnosti.

V škole sa pokračovalo v ďalších opravách - maľovanie interiéru dvoch tried, výmena podlahovej krytiny v jednej triede, zakúpili sa tabule do dvoch tried, svojpomocne sme vyrovnali pozemok školského dvora. Počítačovú učebňu sme vybavili piatimi novými počítačmi, zakúpili sme osem tabletov. Uskutočnila sa oprava vonkajšej fasády budovy školy, oprava bleskozvodov, oprava elektroinštalácie. Ošetrili sme vonkajšie oplatenie a strechu hospodárskej budovy. Betónovú plochu sme pokryli živicovo-kamenným kobercom, ku ktorému vedú betónové šľapáky. Koberec sme zastrešili prístreškom, ktorý nám výrazne zlepšil výchovno-vzdelávací proces. Okolo sme vysadili živý plot. Zasypali sme starú žumpu a dosiali sme trávu. Vykopali sme staré pne a na ich miesto sme dosadili nové stromčeky. Okolo plota sme vybudovali skalku s trvalkami. Upravili sme stanovište na zberné nádoby, osadili dlažbu a prekryli striežkou.

Na škole neprebíha mimoškolská činnosť z dôvodu nedostatočných priestorov školy. Školské aktivity organizované pedagógmi v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prispievajú k prehlbovaniu vedomostnej úrovne žiakov. Na škole funguje projektová činnosť, organizovanie a účasť na súťažiach v rámci školského a krajského kola. Zapojili sme sa do projektov: „Živica – tajný život mesta“, „Školy v oute“, „Spolu múdrejší 3“, „Digitálna vybavenosť“ pod záštitou MŠVVaŠ SR, Digitálny žiak.

Pedagogická a odborná spôsobilosť, schopnosti a skúsenosti učiteľov sú stavebným kameňom kvalitného vzdelávania. Náš pedagogický zbor má kvalifikovaných odborne spôsobilých

učiteľov. Tvoria ho špeciálni pedagógovia, výchovný poradca, koordinátor protidrogovej prevencie, koordinátor environmentálnej výchovy.

Pedagógovia vytvárajú prostredie na implementáciu inovačných pedagogických metód s využitím IKT, rozvíjajú komunikačné a personálne schopnosti žiakov. Kladú dôraz na rozvoj vzťahu žiakov k manuálnej práci najmä na samostatnosť a sebaobsluhu, praktické a manuálne zručnosti ako aj na čitateľskú gramotnosť a naratívne zručnosti .

Vo výchove využívajú témy globálneho vzdelávania s cieľom odstraňovať všetky prejavy šikanovania, rasizmu, antisemitizmu, xenofóbie a na posilňovanie tolerance a prevencie.

Vytvárame podmienky pre sústavné prehlbovanie, zdokonaľovanie a rozširovanie odbornej a pedagogickej spôsobilosti pedagogických pracovníkov, v súlade s najnovšími progresívnymi poznatkami, spoločenskými potrebami a požiadavkami pedagogickej a odbornej praxe.

Ide o vzdelávanie, ktoré umožňuje doplniť, rozšíriť a prehĺbiť si získané vzdelanie, rekvalifikovať sa alebo uspokojiť svoje záujmy alebo ktorým sa pripravuje na získanie stupňa vzdelania v školskom systéme.

Dôraz kladieme na kontinuálne vzdelávanie ako neustály proces, ktorý zahŕňa všetky dimenzie rozvoja osobnosti učiteľa a jeho profesijných kompetencií. Súčasne vytvára osobnostné predpoklady a vnútornú motiváciu k celoživotnej spôsobilosti využívať formálne, neformálne a neinštitucionálne príležitosti na tvorivé zdokonaľovanie kvality výkonu povolania a edukácie žiakov.

Stratégia školy a vymedzenie jej cieľov

Prioritou v riadení školy je postupná humanizácia a modernizácia vzdelávacieho procesu s orientáciou na individuálny prístup k dieťaťu.

K cieľom dlhodobého charakteru patrí:

- Vytvárať priaznivé prostredie na implementáciu inovačných pedagogických metód s využitím informačných a komunikačných technológií.
- Využívať metódy tvorivo-humanistickej výchovy, s dôrazom na rozvoj tvorivosti a samostatnosti.
- Rozvíjať prosociálne správanie. Realizovať projekty a aktivity, ktoré sú zamerané na prevenciu a elimináciu rizikového správania. Vytvárať pozitívnu sociálnu klímu.
- Medializovať činnosť školy a prácu pedagógov. Informatizácia a modernizácia vzdelávacieho programu, uplatňovanie nových foriem práce. (IKT, zážitkové učenie).

- Podpora ďalšieho vzdelávania žiakov v rámci profesionálnej orientácie vzdelávanie v praktickej škole, alebo odbornom učilišti.
- Podpora vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Uplatňovanie princípov globálneho vzdelávania, zameranie sa na posilnenie výchovných zložiek: estetickkej, etickej, environmentálnej, informatickej výchovy, telesnej výchovy zdravotne oslabených žiakov, grafomotoriky a rozvoja komunikačných schopností.
- Podpora koncepcie kariérneho vzdelávania pedagógov. Zlepšovanie úlohy a statusu učiteľov, ich profesijného a osobnostného rastu.
- Skvalitnenie spolupráce s rodičmi a verejnosťou a ostatnými školami.

Ciele strednodobého charakteru:

- Uplatňovanie moderných vyučovacích stratégií založených na zážitkovom učení s orientáciou na regionálnu výchovu.
- Zlepšenie jazykovej prípravy žiakov s dôrazom na kvalitu ústneho a písomného prejavu.
- Podpora doplnkovej formy vzdelávania.
- Upriamiť pozornosť na rozvoj komunikačných zručností žiakov s dôrazom na kvalitu ústneho a písomného prejavu.
- Medializovať činnosť školy a prácu pedagógov.
- Prijímať účinné opatrenia na povzbudenie pravidelnej školskej dochádzky a zabezpečenie prevencie pred sociálno-patologickými javmi.
- Podpora ďalšieho vzdelávania žiakov, aktívna profesionálna príprava. Nasmerovanie profesionálnej orientácie na štúdium v praktickej škole a odbornom učilišti.

Školský stupeň vzdelávania

Absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z., získa žiak primárne vzdelanie. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou (ISCED 1).

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní.

Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov

s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Stupeň dosiahnutého vzdelania na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie:

„Žiak/žiačka získal/získala primárny stupeň vzdelania.“

Pri ukončení povinnej školskej dochádzky sa uvedú tieto údaje:

„Žiak/žiačka ukončil/ukončila povinnú školskú dochádzku.“

Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku v nižšom ako poslednom ročníku, uvedie sa aj ročník ukončenia povinnej školskej dochádzky. V doložke vysvedčenia sa uvádzajú aj ďalšie dôležité skutočnosti, ako napríklad vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu, variant vzdelávacieho programu.

Zameranie a profilácia školy

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové kompetencie ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov s mentálnym postihnutím na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná.

Cieľom je poskytnúť žiakom primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia. V oblasti poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej rozvíjame cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiaka. Žiakov je potrebné viesť k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu samého. Prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov, podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť.

Umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky. Vyvážené rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť a iniciatívne konať. Podporovať rozvoj interpersonálnych kompetencií, otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť.

Rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu. Viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, rovností pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami. Naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, nieť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie.

Personálne zabezpečenie školy

Pedagogickí zamestnanci

Musia spĺňať kvalifikačné požiadavky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi. Preukazujú odborné a osobnostné spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení a pozitívnom riadení triedy.

Taktiež riadia svoje seba rozvíjanie a celoživotné vzdelávanie v odbornej oblasti a osobnostnom raste.

Súčasťou kolektívu sú pedagógovia schopní vzájomnej efektívnej a ľudskej podporujúcej komunikácie, spolupráce, tímovej práce a kooperatívneho riešenia problémov. Škola zamestnáva externého učiteľa – obecného farára, ktorý vyučuje náboženskú výchovu.

Vedúci pedagogickí zamestnanci

Svojimi manažérskymi, organizačnými a pedagogickými schopnosťami vytvárajú predpoklady pre fungujúci, motivovaný spolupracujúci kolektív s profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím.

Pre odborný a osobnostný rast vytvárajú vhodné podmienky aj k všetkým členom kolektívu. Sú schopní poradiť učiteľom a obhájiť ich pred negatívnymi faktormi, ktoré by nepriaznivo ovplyvňovali ich pedagogické pôsobenie.

Výchovný poradca

Výchovné poradenstvo sa poskytuje deťom, zákonným zástupcom a zamestnancom škôl v školách podľa § 27 ods. 2 písm. b) až f) a v školských zariadeniach podľa § 112 ods. 1 písm. b), § 113 písm. d) zákona č. 245/2008 Z. z. prostredníctvom činnosti výchovných poradcov.

Úlohou výchovného poradenstva je vykonávanie poradenstva pri riešení osobnostných, vzdelávacích, profesionálnych a sociálnych potrieb žiakov.

Výchovný poradca v prípade potreby sprostredkuje žiakom a ich zákonným zástupcom pedagogické, psychologické, sociálne, reedukačné a iné služby, ktoré koordinuje v spolupráci s triednymi učiteľmi. Úzko spolupracuje s odbornými zamestnancami poradenských zariadení. Zaoberá sa profesijnou orientáciou a rozmiestnením žiakov po ukončení štúdia.

Personálne obsadenie školy

Riaditeľ školy 1

Učitelia pre SZŠ 6

Prevádzkový zamestnanec 1

Administratívny pracovník 1

Profil absolventa

Kľúčové kompetencie (spôsobilosti) sú výsledkom celkového procesu celostného vzdelávania. K ich rozvíjaniu prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno – emočné prostredie školy, programové aktivity uskutočňované v škole

Rozvíjajú perceptive – motorickú, kognitívnu a sociálno – emocionálnu oblasť osobnosti žiaka, rešpektujú stupeň a druh jeho postihnutia.

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov s mentálnym postihnutím má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

- sociálne komunikačné kompetencie
- vyjadrovanie súvislou ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti
- samostatne písomne komunikovať / nakoľko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálne úroveň zrakovej – motorickej koordinácie
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat'
- dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovať názory iných ľudí
- je schopný vyjadriť svoj názor a obhájiť ho
- rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne
- je empatický
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže adekvátne reagovať
- využíva technické prostriedky komunikácie
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti
- správa sa v skupine a v kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem
- preberá spoluzodpovednosť za seba aj za činnosť skupiny
- nadväzuje spoločenské kontakty, udržiava s nimi harmonické vzťahy

kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže využiť základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied

- chápe základné prírodné javy, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi
- má vytvorené vedomie o ekológii, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie

kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- prejavuje radosť zo získaných informácií
- vie používať informačné a komunikačné technológie pri učení sa
- využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií
- vie používať vyučovacie programy
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s vyučovaním internetu a IKT

kompetencia učiť sa

- dokáže pracovať samostatne
- ovláda algoritmus učenia sa a dodržiava ho
- získané vedomosti dokáže uplatniť
- uvedomuje si význam učenia sa
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení
- hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých
- kompetencia riešiť problémy
- rozpozná problémové situácie
- dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému
- v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc

osobné, sociálne a občianske kompetencie

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti
- dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov
- uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí

- má v úcte svoj život a aj iných a chráni ho
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí
- dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom

kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov
- dokáže pomenovať základné druhy umenia
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu)
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky s úpravou zovňajšku človeka
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr

Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Do ŠZŠ sa prijímajú žiaci s mentálnym postihnutím alebo žiaci s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím. Vekové rozpätie žiakov je od 6 – do 16 rokov. Žiaci sa prijímajú na základe ich zdravotného znevýhodnenia po diagnostických vyšetreniach zameraných na zistenie ich špeciálnych výchovnovzdelávacích potrieb vykonaných zariadením centra poradenstva a prevencie a žiadosťou rodiča o prijatie.

Výchova a vzdelávanie žiakov sa prispôsobuje ich špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám. Ak zdravotné znevýhodnenie žiakovi špeciálnej školy znemožňuje, aby sa vzdelával podľa vzdelávacieho programu, potom sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý rešpektuje jeho špeciálne výchovnovzdelávacie potreby. Výchova

a vzdelávanie sa uskutočňuje s využitím špeciálnych učebných pomôcok a kompenzačných pomôcok. Obsah vzdelávania prebieha na vyučovacích hodinách a je určený rámcovými učebnými osnovami vyučovacích predmetov v jednotlivých učebných variantoch. Stratégia výučby školy vytvára priestor na rozvoj kľúčových kompetencií žiaka, ako aj na harmonický rozvoj jeho osobnosti.

Vzdelávacie oblasti a predmety

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ku ktorým sú priradené predmety.

Vzdelávacie oblasti a predmety pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským

ISCED 1 – PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Vzdelávacia oblasť	Vyučovacie predmety
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti
	rozvíjanie grafomotorických zručností
Matematika a práca s informáciami	matematika
	informatika
Človek a príroda	vecné učenie
	fyzika
	chémia
	biológia
Človek a spoločnosť	vlastiveda
	dejepis
	geografia
	občianska náuka
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova/ náboženstvo
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie
Umenie a kultúra	hudobná výchova
	výtvarná výchova
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ku ktorým sú priradené predmety.

**Vzdelávacie oblasti a predmety pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
s vyučovacím jazykom slovenským**

ISCED 1 – PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Vzdelávacia oblasť	Vyučovacie predmety
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti
	rozvíjanie grafomotorických zručností
Matematika a práca s informáciami	matematika
	informatika
Človek a príroda	vecné učenie
Človek a hodnoty	etická výchova/náboženská výchova/ náboženstvo
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie
Umenie a kultúra	výtvarná výchova
	hudobná výchova
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ťažkým, alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ku ktorým sú priradené predmety.

Vzdelávacie oblasti a predmety pre žiakov s ťažkým, alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským

ISCED 1 – PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Vzdelávacia oblasť	Vzdelávacie predmety
Jazyk a komunikácia	rozvíjanie komunikačnej schopnosti
	rozvíjanie sociálnych zručností
	rozvíjanie grafomotorických zručností
Matematika a práca s informáciami	matematika
	informatika
Príroda a spoločnosť	vecné učenie
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova/ náboženstvo
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie
Umenie a kultúra	hudobná výchova
	výtvarná výchova
Zdravie a pohyb	zdravotná telesná výchova

Charakteristika, špecifiká a dĺžka výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Špecifiká výchovy a vzdelávania

Dieťa s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s odloženou povinnou školskou dochádzkou sa môže vzdelávať v prípravnom ročníku, po absolvovaní ktorého môže žiak pokračovať v primárnom vzdelávaní na takom type školy, pre ktorý má predpoklady.

Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má pracovné vyučovanie, čomu musí zodpovedať materiálno-technické a priestorové vybavenie školy.

V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.

Žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní

- a) v špeciálnych základných školách,
- b) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole,
- c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii (podľa § 94 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z.).

Dĺžka výchovy a vzdelávania

Špeciálna základná škola - variant A má deväť ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka.

Podmienky prijímania

Podmienky prijímania žiakov do škôl pre žiakov s mentálnym postihnutím určuje § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Charakteristika, špecifiká a dĺžka výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

Charakteristika výchovy a vzdelávania

Vzdelávanie je zamerané na

- maximálny možný rozvoj žiakov s mentálnym postihnutím po stránke psychickej, fyzickej a emocionálnej,
- na kompenzáciu ich nedostatkov s cieľom optimálne ich pripraviť na praktický život,
- schopnosť žiakov osvojiť si základy vzdelania a pokračovať vo vzdelávaní v praktickej škole.

Špecifiká výchovy a vzdelávania

Žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní

- a) v špeciálnych základných školách,
- b) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole alebo v domove sociálnych služieb
- c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii (podľa § 94, ods. 1 zákona č. 245/2008 Z.z.

Dĺžka výchovy a vzdelávania

Špeciálna základná škola – variant B má desať ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka.

Žiakovi skončilo plnenie povinnej školskej dochádzky, ak od začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky absolvoval desať rokov vzdelávania, alebo dňom 31. augusta príslušného školského roka, v ktorom žiak dovŕšil 16.rok veku (§ 22 ods.1 zákon č. 245/2008).

Žiakovi s ťažkým zdravotným postihnutím môže riaditeľ školy umožniť vzdelávanie až do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 18. rok veku (podľa § 22 ods. 3 zákona č.245/2008 Z. z.).

Podmienky prijímania

Podmienky prijímania žiakov do škôl pre žiakov s mentálnym postihnutím určuje § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Charakteristika, špecifiká a dĺžka vzdelávania a podmienky prijímania žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Špecifiká výchovy a vzdelávania

Žiaci s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sa vzdelávajú podľa individuálnych vzdelávacích programov. Pri organizácii vyučovania sa odporúča predovšetkým blokové vyučovanie.

V prípade, že žiak zvládol obsah vzdelávania a splnil kritéria na prijatie do špeciálnej základnej školy - variant B, môže tam byť priradený.

Žiakovi s ťažkým stupňom alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú intervenciu školský logopéd.

Žiaci s ťažkým stupňom alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní

- a) v špeciálnych základných školách,
- b) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole alebo v domove sociálnych služieb,
- c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii (podľa § 94 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z.).

Dĺžka vzdelávania

Vyučovací čas žiaka je 20 hodín týždenne.

Vyučovacie hodiny vzhľadom na psychické osobitosti detí sú členené do kratších časových úsekov.

Dĺžka časových úsekov sa stanovuje individuálne.

Podmienky prijímania

Podmienky prijímania žiaka do špeciálnej základnej školy určuje § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Poznámky

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
2. Vyučovací hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými formami. V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia.
3. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.

Organizačné formy a metódy vyučovania

Vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa realizuje pomocou špeciálnych metód. Tieto metódy sa zameriavajú na prekonávanie, zmiernenie alebo prevenciu postihnutia. Špeciálnopedagogické metódy používané v špeciálnych školách možno zhrnúť nasledovne:

- metóda reedukácie - špeciálnopedagogické postupy, ktoré sú zamerané na postihnutú funkciu,
- metóda kompenzácie - špeciálnopedagogické postupy zamerané na rozvoj náhradných nepostihnutých funkcií,
- metóda rehabilitačná - špeciálnopedagogické postupy zamerané na socializáciu – integráciu postihnutého jedinca do spoločnosti.

V rámci spomenutých metód sa využívajú metódy a formy špeciálneho vzdelávania, ktoré sú charakteristické individuálnym prístupom, skupinovými formami vyučovania, blokového vyučovania, integrovaného tematického vyučovania.

Vzdelávanie v Špeciálnej základnej škole je koncipované tak, aby každému postihnutému žiakovi bolo umožnené získať určitý stupeň vzdelania podľa jeho schopností a možností ako aj kľúčové spôsobilosti žiakov.

Kombináciou viacerých metód vyučovania a foriem práce chceme zabezpečiť aktívne učenie sa, zlepšiť vnútornú motiváciu žiakov vzdelávať sa, využiť vedomosti pre prax, zlepšovať komunikatívne schopnosti žiakov.

Škola preferuje vyučovanie pomocou didaktickej techniky, názorných učebných pomôcok .

Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky.

Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách výchovy a vzdelávania

Špeciálna základná škola podľa § 95 ods. 1 písm. b) zákona č. 245/2008 Z. z. sa spravidla zriaďuje pre najmenej desať žiakov s rovnakým zdravotným znevýhodnením a zriaďovateľ ju

zruší, ak počet žiakov klesne pod osem. V odôvodnených prípadoch možno školu ponechať zriadenú aj pri nižšom počte žiakov, najmä v prípadoch, ak v nasledujúcom školskom roku je predpoklad zvýšenia počtu žiakov. Triedy podľa § 94 ods. 1 písm. a) a b) prvého bodu zákona 245/2008 možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov a najviac desať žiakov. Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch.

Žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s mentálnym postihnutím (ŠZŠ - variant A) sa ustanovuje podľa §5 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách takto: prípravný a prvý ročník 6 žiakov, druhý ročník až piaty ročník 8 žiakov, šiesty ročník až deviaty ročník 10 žiakov.

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne:

„Žiak (žiacka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“. Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzke a to nasledovne:

„Žiak (žiacka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku“.

Žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia

Najvyšší počet žiakov v triede s mentálnym postihnutím (ŠZŠ – variant B) sa ustanovuje podľa §5 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách takto: prípravný až piaty ročník 6 žiakov, šiesty až desiaty ročník 8 žiakov.

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne:

„Žiak (žiacka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“. Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzke a to nasledovne: „Žiak (žiacka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku“.

Žiaci s ťažkým lebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Najvyšší počet žiakov v triede s mentálnym postihnutím (ŠZŠ – variant C) sa ustanovuje podľa §5 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách takto: prípravný až piaty ročník 5 žiakov, šiesty až desiaty ročník 6 žiakov.

Formy organizácie výchovy a vzdelávania

- dennou formou (poldenné v dopoludňajších hodinách v rozsahu piatich pracovných dní v týždni),
- formou individuálneho vzdelávania podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne:

„Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“. Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzke a to nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku.“.

Priestorové a materiálne – technické podmienky školy

Výchovno-vzdelávací proces prebieha v jednej budove. Škola je plne organizovaná, situovaná v adaptovanom objekte priamo v zástavbe obce. Areál je oplotený, vstup je priamo z ulice, k dispozícii je zatrávnená plocha školského dvora pre pobyt detí na čerstvom vzduchu a školský pozemok. Na prízemí je vstup so zádverím, chodba v rámci ktorej sú riešené šatne žiakov, zborovňa, riaditeľňa, trieda, sociálne zariadenie pre dievčatá a zariadenie na osobnú hygienu pedagógov. Na poschodí sa nachádzajú tri triedy, odborná učebňa PC a zariadenie na osobnú hygienu chlapcov. V súčasnosti má škola otvorených 6 tried s celkovým počtom žiakov 44. Vyučovanie prebieha v dvojzmennej prevádzke z dôvodu nedostatku priestorov. Školu navštevujú žiaci z obce Hrabušice, Betlanovce a Vydrník. V súvislosti s plnením učebných osnov a plánov, boli uskutočnené kroky pre zlepšenie materiálne – technického stavu priestorov školy. Došlo k úpravám prostredia v triedach a spoločných priestoroch školy.

V triedach bolo technicky a účelne vyriešené umiestnenie názorných pomôcok. Pre zvýšenie bezpečnosti vyučovacieho procesu sme zrealizovali opravy podláh v triedach, výmenou okien sa zlepšili tepelnoizolačné podmienky tried. Počas školského roka dochádza k obnoveniu inventáru a vybaveniu učební v ŠZŠ. Za účelom výchovno-vzdelávacieho procesu je zriadená odborná učebňa informatiky. V dvoch triedach sú umiestnené interaktívne tabule. Žiaci školy majú zabezpečené stravovanie formou desiatových balíčkov. Škole chýba telocvičňa, využíva na vyučovanie TSV vlastný školský dvor a multifunkčné ihrisko v obci. Taktiež nemá k dispozícii dielne a kuchynku. Budova školy má viac ako stodvadsať rokov.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Vhodná štruktúra práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek žiakov:

- v prípravnom ročníku až štvrtom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v piatom ročníku až deviatom ročníku najviac šesť vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina trvá 45 minút, poslednú vyučovaciu hodinu možno skrátiť na 40 minút, vyučovacie hodiny na popoludňajšom vyučovaní sú skrátené na 40 minút,
- s prihliadnutím na osobitosti žiakov môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami.

Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje podľa § 2 ods. 24 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.

- 1) pri kúpaní a pri plaveckom výcviku je v jednej skupine najviac päť žiakov,
- 2) pri lyžiarskom výcviku má jeden inštruktor v skupine najviac osem žiakov,
- 3) pri školskom výlete je počet žiakov v skupine rovnaký alebo nižší ako počet žiakov v triede, ak je počet žiakov v skupine pri školskom výlete vyšší ako počet žiakov v triede, riaditeľ školy zabezpečí účasť ďalšej poučenej plnoletej osoby.

Pri zaistovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy sa postupuje podľa § 2 ods. 24 vyhlášky č. 322/2008 Z. z..

Žiakov oboznamujeme s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci, s hygienickými a technickými predpismi, s pravidlami bezpečnej manipulácie s náradím, s používaním ochranných prostriedkov. Dodržiavanie týchto predpisov vyžadujeme a kontrolujeme. Samozrejmou každou školy je zabezpečenie zdravého prostredia tried, zabezpečenie vhodného pitného a stravovacieho režimu. Dôležité sú označenia všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, taktiež pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti. V škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou je prísne dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok.

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov

Metodický pokyn č.19/2015 na hodnotenie žiakov a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie upravuje postup hodnotenia a klasifikácie prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím, ktorý sa uplatňuje v procese výchovy a vzdelávania v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhláškou č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

O spôsobe hodnotenia rozhodol riaditeľ Špeciálnej základnej školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Žiak s mentálnym postihnutím sa hodnotí podľa pravidiel hodnotenia vyučovacích predmetov a správania v špeciálnych základných školách primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z jeho zdravotného postihnutia.

Variant A ročníky – 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8 a 9. ročník

hodnotenie - 1. ročník slovné

- 2. – 9. ročník známkou

Variant B

Hodnotenie - 1. ročník slovne

- 2. - 10.ročník známku

Predmety – RKS absolvoval/aktívne absolvoval

Variant C

Hodnotenie - 1. – 10. ročník slovne

Sluchový postih – KMN absolvoval/aktívne absolvoval

Metodický pokyn upravuje

- a) zásady hodnotenia žiaka,
- b) získavanie podkladov na hodnotenie žiaka,
- c) hodnotenie prospechu a správania žiaka,
- d) postup pri hodnotení prospechu žiaka,
- e) hodnotenie žiaka v náhradnom termíne,
- f) opravné skúšky,
- g) komisionálnu skúšku,
- h) postup pri hodnotení správania žiaka,
- i) postup do vyššieho ročníka.

Zásady hodnotenia

Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktoré má informatívnu, motivačnú a korekčnú funkciu.

Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo. Žiak a jeho zákonný zástupca má právo dozvedieť sa spôsob a výsledok hodnotenia.

1) O spôsobe hodnotenia rozhodne riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Hodnotenie vyučovacích predmetov je jednou z foriem hodnotenia, ktorej výsledky sa vyjadrujú v jednotlivých vyučovacích predmetoch určenými piatimi stupňami.

Hodnotenie správania je jednou z foriem hodnotenia, ktorého výsledky sa vyjadrujú slovné štyrmi stupňami.

Slovné hodnotenie dosiahnutých vzdelávacích výsledkoch bez vyjadrenia stupňov je stručné, výstižné vyjadrenie dosiahnutej úrovne vzdelávania žiaka k očakávaným výstupom v jednotlivých vyučovacích predmetoch, v ktorom učiteľ zhodnotí klady a citlivo poukáže na nedostatky práce žiaka, jeho správania.

Žiakov so stredným, ťažkým a hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sa odporúča hodnotiť formou slovného hodnotenia.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie:

j) priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka

na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter, učiteľ zohľadňuje vekové

a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,

k) celkové hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Predmetom hodnotenia a klasifikácie sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými obsahom vzdelávania, osvojené kľúčové kompetencie vymedzené v príslušnom vzdelávacom programe,³⁾ usilovnosť, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

l) výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,

m) požiadavkami na rozvoj kľúčových kompetencií,

n) obsahom vzdelávania vymedzeným v príslušných vzdelávacích programoch pre žiakov s mentálnym postihnutím.

Získavanie podkladov na hodnotenie

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ:

- o) sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- p) sústavným sledovaním výkonov žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- q) rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové),
- r) analýzou výsledkov rôznych činností žiaka s osobitným zameraním na manuálnu zručnosť a na celkovú vyspelosť,
- s) konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami, podľa potreby s odbornými zamestnancami centra špeciálno-pedagogického poradenstva, so všeobecným lekárom pre deti a dorast,
- t) rozhovormi so žiakom a zákonným zástupcom žiaka.

Žiak je z vyučovacieho predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky, najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období. U žiaka so stredným, ťažkým a hlbokým stupňom mentálneho postihnutia formu skúšania určí učiteľ vzhľadom na individuálne možnosti a schopnosti žiaka.

Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď a tak, aby žiak hodnoteniu porozumel. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 3 dní.

Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok.

Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.

Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru. U žiaka so stredným, ťažkým a hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sa takáto písomná skúška nevykonáva. Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

u) známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,

v) známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, grafické práce, praktické práce, pohybové činnosti,

w) posúdenie prejavov žiaka podľa

Hodnotenie prospechu a správania

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

1 – výborný

2 – chválitebný

3 – dobrý,

4 – dostatočný,

5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

Žiak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov a pojmov určených obsahom vzdelávania, a vo vzťahu medzi nimi nepodstatné medzery. Pri vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností prejavuje niekedy drobné nepresnosti, chyby vie s učiteľovou pomocou korigovať. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh niekedy s menšími chybami. Uplatňuje poznatky a hodnotí javy a zákonitosti podľa podnetov učiteľa. Jeho myslenie je v celku správne, ale pomalšie. Ústny a písomný prejav je pomerne správny a výstižný, grafický prejav je úhladný a estetický. Kvalita výsledkov jeho činnosti je občas narušená nedostatkami. Žiak je schopný pracovať po predchádzajúcom návode učiteľa.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov, pojmov určených obsahom vzdelávania, a vo vzťahoch medzi nimi ojedinelé podstatnejšie medzery. Pri vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností prejavuje nepresnosti, ktoré dokáže s pomocou učiteľa korigovať. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh s menšími chybami. Pri využívaní poznatkov na výklad a hodnotenie javov je menej samostatný a potrebuje vedenie učiteľa. Jeho myslenie vykazuje drobné nepresnosti.

Ústny a písomný prejav má zvyčajne nedostatky v správnosti a presnosti, grafický prejav je menej estetický. Kvalita výsledkov jeho činnosti je narušená nedostatkami. Žiak je

po predchádzajúcom návode učiteľa schopný s menšími ťažkosťami samostatne pracovať.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov, pojmov určených obsahom vzdelávania, a vo vzťahoch medzi nimi závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností prejavuje často nepresnosti. Na výklad a hodnotenie javov dokáže svoje vedomosti uplatniť obmedzene a len s pomocou učiteľa. Niekedy prejavuje aj väčšie nedostatky v myslení. Ústny aj písomný prejav žiaka je slabý, grafický prejav je často menej estetický. Kvalita výsledkov jeho činnosti je narušená značnými nedostatkami. Žiak je schopný samostatne pracovať pod občasným dohľadom učiteľa.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov, pojmov určených v obsahu vzdelávania, a vo vzťahoch medzi nimi mnoho závažných nedostatkov. Pri vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností prejavuje mnoho značných nepresností. Na výklad a hodnotenie javov dokáže svoje vedomosti uplatniť veľmi obmedzene a len za stálej pomoci učiteľa. Má často väčšie nedostatky v myslení. Ústny aj písomný prejav žiaka je veľmi slabý, grafický prejav nie je estetický. Kvalita výsledkov jeho činnosti je narušená veľkými nedostatkami. Žiak je schopný pracovať iba pod trvalým dohľadom učiteľa.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si učivo určené v obsahu vzdelávania neosvojil. Trvalo má veľmi podstatné nedostatky vo vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností. Medzerovité a nepresné osvojenie vedomostí a zručností žiaka nestačí na riešenie teoretických a praktických úloh. Pri výklade a hodnotení javov nedokáže uplatniť svoje vedomosti ani za pomoci učiteľa. Trvalo má výrazné nedostatky v myslení. Jeho ústny a písomný prejav je celkom nevyhovujúci. Aj grafický prejav je na veľmi nízkej úrovni. Žiak nie je schopný uspokojivo pracovať ani pod trvalým dohľadom učiteľa.

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre prípravný, prvý až štvrtý ročník uvádza arabskou číslicou, označujúcou klasifikačný stupeň, na vysvedčení pre piaty až deviaty ročník sa vypíše slovom.

Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – menej uspokojivé,
- 4 – neuspokojivé.

Stupeň 1 (veľmi dobré)

Žiak dodržiava pravidlá správania a školský poriadok a len ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žiak porušuje jednotlivé pravidlá správania a školského poriadku, je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupeň 3 (menej uspokojivé)

Žiak závažne porušuje pravidlá správania a školský poriadok alebo sa dopúšťa ďalších previnení.

Stupeň 4 (neuspokojivé)

Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne narušá korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy.

Celkové hodnotenie žiaka sa vo všetkých ročníkoch na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- prospel (a)s vyznamenaním,
- prospel (a)veľmi dobre,
- prospel(a),
- neprospel(a)

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka vyjadruje hodnotenie jeho správania a výsledky jeho hodnotenia vo vyučovacích predmetoch, t.j. v predmetoch v ktorých bol hodnotený niektorou z foriem súhrnného hodnotenia t.j. klasifikáciou, kombináciou klasifikácie a slovného hodnotenia alebo slovným hodnotením. Celkové hodnotenie žiaka sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje takto:

➤ Prospel s vyznamenaním, ak

V žiadnom vyučovacom predmete nemá stupeň klasifikácie horší ako chválitebný, priemerný stupeň klasifikácie z vyučovacích predmetov nemá horší ako 1,5 a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“

➤ Prospel veľmi dobre, ak

V žiadnom vyučovacom predmete nemá stupeň klasifikácie horší ako dobrý, priemerný stupeň klasifikácie z vyučovacích predmetov nemá horší ako 2,0 a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“

➤ Prospel, ak

- v žiadnom vyučovacom predmete hodnotenom formou klasifikácie nemá stupeň klasifikácie nedostatočný,
- pri kombinovanom hodnotení vo všetkých vyučovacích predmetoch hodnotených formou slovného hodnotenia splnil ciele vzdelávania v danom predmete, v žiadnom vyučovacom predmete hodnotenom formou klasifikácie nemá stupeň klasifikácie nedostatočný,
- pri slovnom hodnotení vo všetkých vyučovacích predmetoch hodnotených formou slovného hodnotenia splnil ciele vzdelávania v danom predmete a/alebo
- v niektorom vyučovacom predmete má hodnotenie „aktívne absolvoval“ alebo „absolvoval“

➤ Neprospeľ, ak

Ak z niektorého vyučovacieho predmetu neprospeľ.

Žiak, ktorý bol na konci druhého polroka hodnotený stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník počas plnenia povinnej školskej dochádzky. Pri hodnotení slovným komentárom žiak neprospeľ, ak nezvládol očakávaný výstup v povinných vyučovacích predmetoch príslušného vzdelávacieho programu.

Ročník opakuje aj žiak, ktorého nebolo možné hodnotiť ani v náhradnom termíne

zo závažných objektívnych dôvodov, najmä zdravotných.

Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete nehodnotený, sa

na vysvedčení uvádza namiesto klasifikačného stupňa alebo slovného hodnotenia slovo:

a) aktívne absolvoval, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,

(skratka aabs)

b) absolvoval, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu neospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval (skratka abs), alebo

c) neabsolvoval, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval (skratka neabs).

Postup pri hodnotení prospechu žiaka

Stupeň prospechu určí učiteľ, ktorý vyučuje príslušný vyučovací predmet.

Vyučovací predmet, ktorý vyučuje viac učiteľov, stupeň prospechu žiaka určia za hodnotiace obdobie po vzájomnej dohode.

Pri celkovom hodnotení sa pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých vyučovacích predmetoch hodnotí kvalita vedomostí, zručností a návykov, ktorú žiak dosiahol na konci hodnotiaceho obdobia, pričom sa prihliada na systematickosť práce a úsilia žiaka počas celého obdobia. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru klasifikácie za príslušné obdobie. Riaditeľ školy určí spôsob, akým budú triedni učitelia a vedenie školy informovaní o stave hodnotenia žiaka v triede, zabezpečí zjednotenie hodnotiacich kritérií u všetkých učiteľov školy.

Prípady zaostávania prospechu žiakov a nedostatky v ich správaní prerokúva pedagogická rada v prvom polroku spravidla do 15. novembra a v druhom polroku do 15. apríla. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu alebo správania žiaka bezprostredne preukázateľným spôsobom o tejto skutočnosti informuje zákonného zástupcu žiaka triedny učiteľ.

Pedagogická rada zameraná na hodnotenie žiakov za prvý polrok sa uskutoční najskôr 22. januára a za druhý polrok sa uskutoční najskôr 21. júna príslušného školského roka.

Na konci hodnotiaceho obdobia v termíne, ktorý určí riaditeľ školy, najneskôr však 24 hodín pred rokovaním pedagogickej rady o hodnotení, pripraví triedny učiteľ návrhy hodnotenia a klasifikácie, ktoré sa po prerokovaní v pedagogickej rade zapisujú do triedneho výkazu.

Vyučujúci príslušného vyučovacieho predmetu pripravujú návrhy na opravné skúšky a hodnotenie v náhradnom termíne. Hodnotenie preukázaného výkonu žiaka v príslušnom vyučovacom predmete nemôže byť znížené na základe správania žiaka.

Triedny učiteľ a učitelia jednotlivých vyučovacích predmetov priebežne a preukázateľným spôsobom informujú zákonného zástupcu žiaka o prospechu a správaní žiaka. Na informovanie zákonného zástupcu o priebežných výsledkoch žiaka sa používa žiacka knižka, internetová žiacka knižka alebo iný informačný prostriedok.

Ak žiak prestupuje do inej školy, riaditeľ školy, ktorú žiak navštevoval, zašle záznam o jeho správaní a prospechu za neukončené hodnotiace obdobie riaditeľovi školy, do ktorej žiak prestupuje. Tento záznam sa využije na hodnotenie žiaka. Ak žiak prestupuje do inej školy po 15. novembri alebo po 15. apríli, je záznam súčasne podkladom na celkové hodnotenie žiaka. Žiak, ktorý navštevoval školu pri zdravotníckom zariadení, v diagnostickom centre alebo liečebno-výchovnom zariadení (ďalej len „škola pri zariadení“), sa celkovo hodnotí v kmeňovej škole. Pri hodnotení v kmeňovej škole sa berie do úvahy priebežné hodnotenie v škole pri zariadení. Ak žiak navštevoval školu pri zariadení nepretržite viac ako tri mesiace pred koncom hodnotiaceho obdobia, kmeňová škola preberá návrh na celkové hodnotenie zo školy pri zariadení v tých vyučovacích predmetoch, ktoré sa v nej vyučoval. Návrh sa zasiela po prerokovaní v pedagogickej rade školy pri zariadení najneskôr 14 dní pred termínom vydávania vysvedčenia. V ostatných vyučovacích predmetoch sa nehodnotí. Úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. žiak získa primárne vzdelanie. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou. Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne: „Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania“. Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzky nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku“.

V doložke vysvedčenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa uvádzajú aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním, ako napríklad vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu, variant vzdelávacieho programu, podľa ktorého bol vzdelávaný; ak ukončil povinnú školskú dochádzku v nižšom ako poslednom ročníku aj ročník ukončenia povinnej školskej dochádzky.

Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne

Ak nemožno žiaka pre závažné objektívne príčiny hodnotiť v riadnom termíne v prvom polroku, žiak sa za prvý polrok nehodnotí. Riaditeľ školy určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to

spravidla tak, aby sa hodnotenie mohlo uskutočniť najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka. Za hodnotenie zodpovedá príslušný vyučujúci vyučovacieho predmetu.

Ak nemožno žiaka pre závažné objektívne príčiny hodnotiť v riadnom termíne v druhom polroku, riaditeľ školy určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to tak, aby sa hodnotenie žiaka vykonalo spravidla v poslednom týždni augusta.

Opravné skúšky

Žiak, ktorý má na konci druhého polroka najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov prospech nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky v slovnom hodnotení, alebo pri hodnotení slovným komentárom nezvládol očakávaný výstup v povinných vyučovacích predmetoch, alebo vyučovací predmet neabsolvoval a neprospeš, môže na základe rozhodnutia riaditeľa školy vykonať z týchto vyučovacích predmetov opravnú skúšku.⁴⁾

Obsah a formu opravnej skúšky žiaka, ktorý na konci druhého polroka je hodnotený slovom neabsolvoval a neprospeš v niektorom vyučovacom predmete, určí riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Termín opravných skúšok určí riaditeľ školy tak, aby sa opravné skúšky podľa odseku 1 vykonali najneskôr do 31. augusta; žiakovi, ktorý zo závažných dôvodov nemôže prísť vykonať opravnú skúšku v určenom termíne, možno povoliť vykonanie opravnej skúšky najneskôr do 15. septembra; žiakovi, ktorý bol hodnotený podľa čl. 6 odseku 2 najneskôr do 15. októbra.

Žiak, ktorý bez závažných dôvodov nepríde na opravnú skúšku, sa hodnotí z vyučovacieho predmetu, z ktorého mal vykonať opravnú skúšku, stupňom prospechu *nedostatočný*, alebo *dosiahol neuspokojivé výsledky*, alebo *nezvládol očakávaný výstup*.

O opravnej skúške sa vyhotoví protokol o komisionálnej skúške, dátum vykonania skúšky a jej výsledok sa zaznamenajú do triedneho výkazu.

Komisionálna skúška

Žiak sa hodnotí podľa výsledkov komisionálnej skúšky, ak:

- g) je skúšaný v náhradnom termíne,
- h) vykonáva opravnú skúšku,
- i) o preskúšanie požiada zákonný zástupca,
- j) sa preskúšanie koná na podnet riaditeľa školy,

k) sa žiak zaraduje do vyššieho ročníka bez absolvovania predchádzajúceho ročníka.

Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, komisionálnu skúšku nevykonáva. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie žiaka, štvrťročne predkladá riaditeľovi školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka, na základe ktorej po prerokovaní v pedagogickej rade školy sa vykoná hodnotenie prospechu žiaka. Písomná správa o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka obsahuje:

- a) údaje identifikujúce žiaka,
- b) hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka,
- c) návrh hodnotenia.

Ak má zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnosti hodnotenia jednotlivých predmetov na konci prvého polroka a druhého polroka, môže do troch pracovných dní odo dňa vydania výpisu hodnotenia za prvý polrok alebo do troch pracovných dní odo dňa vydania vysvedčenia, požiadať riaditeľa školy o vykonanie komisionálnej skúšky žiaka; ak je vyučujúcim riaditeľ školy, o preskúšanie žiaka možno požiadať príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve. Preskúšať žiaka nemožno, ak bol v hodnotiacom období z tohto vyučovacieho predmetu hodnotený na základe komisionálnej skúšky.

(2) Preskúšanie sa uskutoční neodkladne, najneskôr do desiatich dní od vydania rozhodnutia. Ak pre neprítomnosť žiaka nemožno preskúšanie uskutočniť v tomto termíne, nemožno žiaka ďalej preskúšavať. Výsledok preskúšania, ktorý je konečný, oznámi riaditeľ školy zákonnému zástupcovi žiaka. Ďalšie preskúšanie žiaka je neprípustné. Na požiadanie zákonného zástupcu žiaka môže byť zákonný zástupca prítomný na komisionálnom preskúšaní svojho dieťaťa po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy.

Postup pri hodnotení správania žiaka

Za vzorné správanie, za vzorné plnenie povinností alebo za statočný čin môže riaditeľ školy udeliť žiakovi pochvalu alebo iné ocenenie.

Návrh na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokuje v pedagogickej rade.

Pochvala alebo iné ocenenie sa zaznamenávajú do triedneho výkazu.

Opatrenie na posilnenie disciplíny žiaka sa ukladá po objektívnom prešetrení za závažné alebo opakované previnenie proti školskému poriadku. Podľa závažnosti previnenia sa ukladá niektoré

z opatrení, najmä napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa školy.

O udelení opatrenia informuje riaditeľ školy preukázateľným spôsobom zákonného zástupcu žiaka, opatrenie sa zaznamená do triedneho výkazu.

Vo výnimočných prípadoch sa správanie žiaka, ktorý nie je dostatočne schopný ho ovládať neklasifikuje. Rozhoduje o tom triedny učiteľ a riaditeľ školy v spolupráci so psychológom, odborným lekárom a zákonným zástupcom žiaka. V triednom výkaze sa uvedie, prečo žiak nebol klasifikovaný. Na vysvedčení sa uvedie „nehodnotený“.

Postup do vyššieho ročníka

Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý prospel.

Žiak, ktorý bol na konci druhého polroka hodnotený stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník. Pri hodnotení slovným komentárom ak žiak nezvládol učivo polovice predmetov vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia, Matematika a práca s informáciami a Človek a svet práce a jeho vedomosti a zručnosti mu neumožňujú zvládnutie učiva nasledujúceho ročníka ani v najnižšej možnej miere, opakuje ročník. Bez absolvovania predchádzajúceho ročníka, alebo jeho časti môže žiak postúpiť do vyššieho ročníka ak ovláda učivo ročníka, ktorý neabsolvoval a dosiahol vek zodpovedajúci tomuto ročníku. Po komisionálnom preskúšaní žiaka prerokujú jeho postup učitelia jednotlivých predmetov na pedagogickej rade. Návrh schvaľuje riaditeľ školy.

Ak žiak neprospeš v roku, kedy končí povinnú školskú dochádzku a žiak 9. ročníka, ktorý bol prijatý do odborného učilišťa alebo praktickej školy, ročník neopakuje.

Vnútný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Zameranie kontrolnej činnosti

- 1) plnenie Štátneho a Školského vzdelávacieho programu školy,
- 2) plnenie úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov, pokynov ústredných orgánov štátnej správy, metodických pokynov MŠVVaŠ SR, pokynov a nariadení zriaďovateľa – okresného úradu – odboru školstva v Košiciach,
- 3) zákonnosť, účelnosť a hospodárnosť nakladania s prostriedkami rozpočtu školy, starostlivosť o majetok školy,

- 4) vybavovanie a prešetrovanie petícií, sťažností, oznámení a podnetov,
- 5) zabezpečenie výchovy na dodržiavanie ľudských práv,
- 6) plnenie opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov,
- 7) kontrola dodržiavania pracovno-právnych a mzdových predpisov,
- 8) kontrola a usmerňovanie realizácie výchovno-vzdelávacieho procesu,
- 9) kontrola realizácie projektov, do ktorých je škola zapojená,
- 10) kontrola úloh z oblasti výchovného poradenstva, mimoškolských aktivít,
- 11) kontrola na úsekoch BOZP, CO, PO, údržby školy, materiálno – technického vybavenia školy.

Formy, metódy a spôsob vnútro školskej kontroly

Riaditeľka školy:

- a) sleduje dodržiavanie Štátneho a Školského vzdelávacieho programu,
- b) sleduje úroveň výchovno – vzdelávacej práce a plnenie osnov vo všetkých predmetoch so zreteľom na predmety: slovenský jazyk a literatúra, pracovné vyučovanie,
- c) sleduje dodržiavanie pravidiel pri tvorbe rozvrhov a dozorov v škole,
- d) kontroluje prácu vedúcich MZ a PK, ekonómky a výchovnej poradkyne,
- e) koordinuje ďalšie vzdelávanie učiteľov,
- f) kontroluje dodržiavanie metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie,
- g) sleduje prácu a činnosť koordinátorov, zapájanie do projektov,
- h) kontroluje dodržiavanie rozpočtových pravidiel, cenových ponúk, výberových konaní, mzdových predpisov, čerpanie sociálneho fondu,
- i) kontroluje starostlivosť o majetok školy,
- j) sleduje a kontroluje skladovanie potravín - desiatových balíčkov, čistiacich prostriedkov,
- k) je zodpovedná za kontrolu spracovania štatistických výkazov,
- l) sleduje spoluprácu školy s rodičovským združením a radou školy,
- m) zabezpečuje dopĺňanie učebných pomôcok.

Priama hospitačná činnosť

- dodržiavanie didaktických zásad, so zameraním na prospechovo slabších žiakov,
- plnenie učebných osnov a metodických pokynov a požiadaviek štandardov v jednotlivých ročníkoch,
- využívanie učebných pomôcok a didaktickej techniky,

- využívanie odbornej učebne,
- dodržiavanie zásad klasifikácie žiakov,
- dodržiavanie psycho - hygienických zásad vo výchovno-vzdelávacej práci,
- plnenie plánu práce školy, plánov MZ a PK,
- dodržiavanie bezpečnostných predpisov na vyučovacích hodinách so zreteľom na charakter predmetu,
- vzťah vyučujúcich k žiakom a naopak,
- motivovanie a aktiváciu žiakov,
- využívanie progresívnych vyučovacích metód, vhodné využívanie učebných pomôcok
- zaradovanie prostriedkov IKT do výučby jednotlivých predmetov,
- uplatňovanie správnej metodiky hodnotenia a klasifikácie žiackych vedomostí, systém hodnotenia výchovných predmetov,
- výuku etickej a náboženskej výchovy,
- výkon praktických činností,
- analýza úrovne vo vyučovaní SJL so zameraním na rozvoj komunikatívnych schopností žiakov,

Následne:

- sledovať plnenie prijatých opatrení
- pozorovanie, individuálny rozhovor s učiteľom
- didaktické testy, previerky zamerané na plnenie štandardov, ktoré sú vypracované pre jednotlivé predmety a ročníky,
- spolupráca MZ a PK, kontrola dodržiavania časového plánu plnenia úloh, zovšeobecňovanie dobrých skúseností z výchovno-vzdelávacej práce,
- sledovanie plnenia Pracovného poriadku a Školského poriadku školy záväzného pre pedagogických pracovníkov školy,

Kontrola práce pedagogických zamestnancov

- kontrola dodržiavania príchodov do práce,
- kontrola nástupov na dozory a ich vykonávanie,
- kontrola príchodov pedagógov na vyučovacie hodiny,
- kontrola pripravenosti učiteľov na vyučovacie hodiny,
- sledovanie dodržiavania BOZP, PO, zákazu fajčenia v priestoroch školy,

- kontrola plnenia uznesení a úloh z porad,
- sledovanie záujmu o ďalšie vzdelávanie.

Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú. Schopnosť inovovať obsah a metódy výučby, skvalitniť výstupy výchovno-vzdelávacieho procesu, byť pripravený reagovať na potreby trhu práce a zmeny vo svojej vzdelávacej politike je súčasťou práce pedagogického zamestnanca.

Naša škola zamestnáva kvalifikovaných pedagogických zamestnancov, ktorí sa pravidelne zúčastňovali priebežného odborného vzdelávania a v nasledujúcom období absolvujú, podľa individuálneho zaradenia, adekvátne formy kontinuálneho vzdelávania.

Požiadavky jednotlivých učiteľov na kontinuálne vzdelávanie vyplývajú z ich zaradenia do jednotlivých kariérových stupňov. Potreba individuálneho a tým pádom aj kolektívneho odborného rastu je dominantná úloha školy, pričom je deklarovaná snaha rešpektovať individuálne potreby a možnosti konkrétneho zamestnanca a tiež potreby školy ako zariadenia, ktoré má svoj rozpočet a potreby organizačného zabezpečenia.

Manažment školy považuje za prioritnú úlohu zabezpečiť:

- uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe,
- prípravu pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií, schopností efektívne pracovať s IKT,
- priebežné vzdelávanie pedagogických zamestnancov o školskom vzdelávacom programe a o jeho dopĺňaní,
- motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti,
- zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.,
- sprostredkovanie pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovácie)

z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied ako aj z odboru,

- prípravu pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba a dopĺňanie ŠkVP, tvorba učebných osnov a tematicko výchovno-vzdelávacích plánov, tvorba pedagogickej dokumentácie,
- prípravu pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

Podrobný a konkrétny plán vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov je súčasťou ročného plánu kontinuálneho vzdelávania na daný školský rok.

Podmienky na realizáciu vzdelávacieho programu

Individuálny výchovno-vzdelávací program

V triedach špeciálnych základných škôl sú v závislosti od stupňa mentálnej retardácie, prípadne kombinácie postihnutí vzdelávaní žiaci podľa schválených učebných osnov variantu A, B, C. Umožňuje to Vyhláška MŠ SR č. 63 / 2000 Zb., ktorou sa mení a dopĺňa Vyhláška MŠ SR č. 212/1991 Zb. o špeciálnych školách. V praxi týchto škôl je potrebné však vytvárať i triedy, kde sú viacnásobne postihnutí žiaci vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu. IVVP vychádza z diagnózy dieťaťa. IVVP je vytváraný s prihliadnutím k súčasnému stavu dieťaťa, rešpektuje jeho individuálne schopnosti. IVVP musí byť reálny, musí zodpovedať situácii v triede a personálnemu zabezpečeniu odborného pracoviska.

- IVVP by mal zapájať čo najviac zainteresovaných ľudí - ostatných učiteľov, vychovávateľa, rodičov a samotné dieťa.
- IVVP je možné obmieňať – ak je príliš náročný alebo naopak pre dieťa ľahko zvládnuteľný, je potrebné ho upraviť.

IVVP je potrebné vyhodnocovať na základe priebehu výchovy a vzdelávania. Využívať slovné hodnotenie žiakov. Je potrebné konzultovať program s inými pedagógmi, ktorí prichádzajú s dieťaťom do kontaktu a s rodičmi. Najmä v prípade využívania alternatívnej a augmentatívnej komunikácie (AAK) je spolupráca s rodičmi a ostatnými zainteresovanými osobami nevyhnutná. V závislosti

od individuálnych schopností dieťaťa je možné tvoriť IVVP pre jednotlivé predmety aj z dvoch rôznych úrovní učebných osnov. Napr. oblasť grafomotoriky, písania a čítania z učebných osnov variantu B a oblasť matematiky na úrovni počtov trívia z učebných osnov pre ťažko mentálne postihnutých žiakov a pod. IVVP je vytváraný s prihliadnutím k súčasnému stavu dieťaťa, rešpektuje jeho individuálne schopnosti. IVVP musí byť reálny, musí zodpovedať situácii v triede a personálnemu zabezpečeniu odborného pracoviska.

Čitateľská gramotnosť

Žiaci navštevujúci Špeciálnu základnú školu sú prevažne zo sociálne znevýhodneného prostredia, z mnoho početných rodín, kde rodičia vo vysokej miere nedosiahli primárne vzdelanie. Prichádzajú do školy so sociálnym deficitom a s neuspokojenými základnými potrebami. Zaškolením detí v predškolskom veku v MŠ by sa do istej miery eliminovali nedostatky a problémy vyskytujúce sa vo vyučovacom procese.

Dobré čitateľské zručnosti vytvárajú predpoklad pre zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov. Čitateľská gramotnosť je schopnosť porozumieť a používať také písomné jazykové formy, ktoré:

- vyžaduje spoločnosť,
- ktoré majú hodnotu pre jednotlivca.

Aspekty čitateľskej gramotnosti:

- **procesy porozumenia** - vyhľadávanie určitých informácií, vyvodzovanie záverov, interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií, hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov
- **ciele čítania** - čítanie pre literárny zážitok / fiktívny hrdina, udalosť, prostredie/, čítanie pre získavanie a využívanie informácií. /aspekty reálneho sveta/
- **čitateľské zvyklosti a postoje** /podporujú celoživotné vzdelávanie/

Rozvoj čitateľskej gramotnosti aktivity:

- hlasné čítanie,
- tiché čítanie,
- vzájomné čítanie / v dvojiciach, v skupine/,
- odpovede na otázky k textu,

- tvorba otázok k textu / ak vie o čom čítal, vie vytvárať otázky/,
- rozprávať jeden druhému o prečítanom,
- napísať krátku vlastnú reakciu,
- dramatizácia.

Cieľom je nárast záujmu žiakov o čítanie, ich stimulácia k tvorivosti a porozumenie prečítanému. Čítanie a čitateľská gramotnosť tvoria nevyhnutný predpoklad na rozvíjanie kľúčových kompetencií, predovšetkým kompetencie k učeniu sa, a čoraz viac sa využívajú ako nástroj na dosiahnutie cieľov v pracovnom i osobnom živote.

Pri čítaní sa prejavuje kumulatívna, vývojová povaha čítania, jeho kognitívny prínos, ktorý hovorí, že čím viac čítate, tým lepšie viete čítať. Čítanie si vyžaduje „tréning“, pravidelnosť, sústredenosť, pozornosť a koncentráciu.

Realizácia úloh:

1. Metodický deň zameraný na rozvoj čitateľskej gramotnosti.
2. Dbáť na technicky správne čítanie, pri dvojitom čítaní, slabikovaní, hláskovaní, opakovaní slov, nedostatočnom osvojení písmen, nemôže dôjsť k čítaniu s porozumením. Dbáť na plynulé čítanie s porozumením. Pri prvých prečítaných slovách klásť otázky na porozumenie prečítanému.
3. V podmienkach Špeciálnej základnej školy, hlavne na 1. stupni, využívať aktivity zamerané na rozvoj predčitateľskej gramotnosti. Žiakom veľa čítať, viesť ich k pozornému počúvaniu. Priebežne sa uisťovať, či žiaci rozumejú čítanému, hneď počas čítania vysvetľovať slová, ktorým nerozumejú. Rozprávky, alebo príbehy zdramatizovať. Využívať maľované čítanie. Tým, že žiaci poznajú celú abecedu až na konci tretieho ročníka, nahradiť slová, ktoré by nevedeli prečítať obrázkom. Maľované čítanie môžu vytvárať starší žiaci mladším (aj v rámci IKT). Rozvíjať slovnú zásobu.
4. Spolupráca so školskou knižnicou. Zúčastňovať sa aktivít vyhlásených školskou knižnicou, pravidelne ju navštevovať, požičiavať si knihy do triedy a budovať si vzťah ku knihám. Vedieť s nimi zaobchádzať. *Navrhnuť zakúpenie kníh do školskej knižnice: Čitateľská gramotnosť a jej rozvoj v primárnom vzdelávaní a Predčitateľská gramotnosť 1, 2.*

5. Spolupráca s obecnou knižnicou v Hrabušiciach.

6. Organizovať divadelné predstavenia, návštevy hercov v škole, aby žiakom čítali z kníh.

Ďalšie možné aktivity:

- vytvárať v triedach čitateľské kútiky - môžu byť aj tematicky zamerané, alebo zamerané na jedného autora.
- vytvoriť zaujímavý obal na knihu.
- číta celá škola – naraz v určitý deň a určitý vymedzený čas.

Finančná gramotnosť

Existencia človeka v dnešnej dobe je úzko previazaná s ekonomickým rozhodovaním v každodennom živote. Realita súčasného sveta však upozorňuje na to, že napriek dobe, v ktorej je možné sa pomerne jednoducho a rýchlo dostať k rôznym informáciám, je nevyhnutné vzdelávanie v oblasti finančnej gramotnosti. Preto sa finančné vzdelávanie stáva dôležitou súčasťou prípravy žiakov.

Žiaci Špeciálnej základnej školy žijú v prostredí, ktoré vzhľadom na sociálne, rodinné, ekonomické a kultúrne podmienky nedostatočne podnecuje rozvoj mentálnych, vôľových, emocionálnych vlastností dieťaťa alebo žiaka, nepodporuje jeho socializáciu a neposkytuje im dostatok primeraných podnetov pre rozvoj jeho osobnosti. U týchto žiakov je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania. Pre úspešnú realizáciu finančného vzdelávania je najdôležitejšie porozumenie podstate finančnej gramotnosti. Obzvlášť dôležité je podporiť rozvoj ich čitateľskej gramotnosti, teda zručnosti čítať.

Témy:

1. Človek vo sfére peňazí

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

5. Sporenie

Finančnú gramotnosť je možné začleniť do jednotlivých predmetov, uplatniť medzi predmetové vzťahy, rozvíjať u žiakov vedomosti, zručnosti a hodnotové postoje s finančnou gramotnosťou. V prostredí plnom informácií je potrebné žiakov pripravovať na vyhľadávanie informácií, kritické myslenie, rozoznávanie potrebného od zbytočného, odlíšenie pravdivého od nepravdivého i efektívne využívanie informácií. Oporou tu môžu byť čitateľské stratégie a kritické myslenie, ktoré žiaka povedú k zodpovednému rozhodovaniu. Finančné vzdelávanie je orientované na rozvíjanie zručností pre uplatnenie v živote, a preto by malo byť s každodenným životom úzko previazané.

Názornosť: Sprístupňovanie informácie by malo byť názorné, dobre viditeľné a mali by sa opierať o vedomosti žiakov.

Jednoduchosť: Jednotlivé témy by mali nadväzovať na znalosti, resp. skúsenosti žiakov. Pojmy používané vo vyučovaní by mali žiaci poznať a mali by rozumieť ich významu.

Aktivita žiakov: Žiaci by mali na hodinách samostatne aktívne vystupovať a diskutovať.

Tempo: Aktivita má byť prispôsobená danostiam žiakov, ich potrebám a možnostiam.

Zmysluplnosť: Žiaci by mali vidieť zmysel v tom, čo sa učia. Mali by si uvedomovať, prečo je finančná gramotnosť dôležitá.

Využitelnosť: informácie by mali byť praktický využiteľné.

Dôležitosť: Nie všetky informácie sú pre žiakov dôležité. Preto im poskytneme tie informácie, ktoré sú potrebné pre osvojenie.

Je vhodné realizovať finančné vzdelávanie prostredníctvom IKT. Využívať vo výučbe počítače, tablety, interaktívne tabule. Výučba neprebíha len v priestoroch triedy.

Inscenačné metódy založené na simulácii a hraní rolí sú jednou z možností, ako žiakov vtiahnuť do finančnej problematiky. Pripravované a realizované aktivity sa prirodzene začleňujú do výchovno-vzdelávacieho procesu. Tak ako čitateľskú gramotnosť môžeme rozvíjať aj na hodinách výtvarnej výchovy, matematickú gramotnosť na hodinách telesnej výchovy, tak aj finančná gramotnosť môže byť súčasťou všetkých učebných premetov.

Účelové cvičenie

V Špeciálnej základnej škole prebieha dva krát ročne - vo vyučovacom čase v každom polroku školského roka raz. Účelové cvičenie spravidla realizujeme v jesennom termíne v mesiaci september a na prelome jarného a letného obdobia. Ich presný termín určí riaditeľka školy.

Harmonogram a plán účelového cvičenia vypracuje poverený učiteľ pre I. a II. stupeň. Naplánuje lokalitu a čas. Určí témy, ciele a obsah cvičenia. Poverí ďalších učiteľov na konkrétne činnosti na stanovištiach. Stanoví spôsob prípravy žiakov, zrealizuje bezpečnostné opatrenia a poučenia, materiálne a zdravotnícke zabezpečenie.

Organizačné opatrenia musia byť logisticky premyslené a smerujú k ochrane zdravia účastníkov cvičenia. Účasť žiakov je povinná.

Cieľom cvičenia je rozšíriť, preveriť a upevniť vedomosti, kontrolnými otázkami, riešením rôznych praktických úloh a simulácií. Súťažnou formou motivovať a budovať tím, posilňovať kolektív, rozvíjať strategické myslenie, rozvíjať morálno-vôľové vlastnosti a prispievať k ich aktivite. Zvyšovať odolnosť organizmu pobytom v prírode a vytvoriť pozitívny vzťah k prírode. Oboznámiť žiakov s dôležitými lokalitami mesta, prírodnými lokalitami v blízkosti mesta, naučiť sa v nich orientovať a získať istotu pri pohybe v prírode. Viest' žiakov k ochrane životného prostredia.

Námety na realizáciu účelového cvičenia v špeciálnej základnej škole

1. Riešenie mimoriadnych udalostí: požiar, následná evakuácia školy

2. Určovanie svetových strán

3. Privolanie pomoci, proti šokové opatrenia

4. Práca s mapou

5. Exkurzia Hasičský a záchranný zbor

6. Zastavenie krvácania, prvá pomoc pri zlomeninách

Špeciálna základná škola realizuje výchovno-vzdelávací proces podporujúci formovanie osobnosti jednotlivca so špeciálnymi edukačnými potrebami, ktoré vyplývajú z mentálneho postihnutia s cieľom zabezpečiť proces učenia, dosahovanie pozitívnych zmien v kvalite a kvantite vychovanosti a vzdelanosti, rozvíjania a harmonizácie osobnosti. Cieľom špeciálnej edukácie mentálne postihnutých je ich socializácia. Úsilie a snaženie žiakov a pedagógov prezentujeme v rámci školy, obce.

Kultúra

Spolupráca s OZ Pestovateľ a chovateľ – uvedomujeme si význam umenia a kultúrnej komunikácie v živote prostredníctvom vytvárania spoločného diela. Tvorivé činnosti a estetické zážitky sú jedným z prostriedkov príprav výstavy prác žiakov špeciálnej základnej školy, ktoré napomáhajú k celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie žiakov s MP do

Špeciálna základná škola, Hviezdoslavova 164, Hrabušice

praktického života. Práce žiakov sú hodnotným a cenným dielom, ktorým ukazujú svetu svoje miesto v spoločnosti.

Umelecký prednes

Oslava krásy slovenského jazyka a uctenie si kultúrnych tradícií, ktoré majú v živote každého národa nezastupiteľné miesto. Realizujeme v našej škole školské kolo v prednese poézie a prózy. Naši žiaci sa zúčastňujú krajského kola Gaňova Tarnava v Spišskej Novej Vsi. Táto prehliadka umožňuje súťažiacim pocítiť jedinečnosť, nenápadne ukazuje cestu samostatnosti, odstraňuje komunikačné bariéry, rozvíja predstavivosť. Slovo v prednese je prejavom myšlienky, je prostriedkom komunikácie, kultivovanosti, skrášľovania, zjemňovania a spríjemnenia medziľudských vzťahov. Taktiež realizujeme školské kolo v speve ľudových piesní, čím sa snažíme u žiakov rozvíjať a upevňovať ľudové tradície a zvyky.

Environmentálna výchova

V rámci globálneho vzdelávania sa na našej škole rozvíja environmentálna výchova ako súčasť rozvoja osobnosti žiakov zameranú najmä na vedenie k uvedomelej spotrebe zdrojov, povedomia v oblasti separácie odpadov, na vytváranie správnych postojov k životnému prostrediu, na prevenciu pred znečisťovaním a poškodzovaním životného prostredia. Pri praktických činnostiach v predmete pracovné vyučovanie využívame odpadový materiál. Žiak spoznáva jeho vlastnosti a na základe ich poznania zvažuje jeho použitie v bežnom živote. Žiakov vedieme k estetickému cíteniu pri skrášľovaní exteriérov školy, školského dvora. Prácou tak vznikajú zmysluplné výsledky, ktoré dlhodobo ovplyvnia život a kvalitu miesta, ale aj samotné postoje žiakov. Zapojili sme sa do projektu „Tajný život mesta I. a II.“ Prostredníctvom projektu porozumeli pojmu biodiverzita a prečo je potrebné chrániť ju. Naučili sa spoznávať a určovať jednotlivé rastliny a dreviny v obci a blízkom okolí. Získali vedomosti o aplikácii Plant@net.

Prácou na školskom pozemku žiaci získavajú zodpovedajúce zručnosti a vedomosti o používaní náradia, praktické zručnosti a pocit dobre odvedenej práce. Obohacujeme výchovu a vzdelávanie o environmentálne aktivity, aktivity so zameraním na vytváranie základov a uplatnenie zdravého životného štýlu vo vzťahu k žiakom, zamestnancom a širšej verejnosti. Poskytujeme aktivity zamerané na rozvoj zdravotných, pohybových zručností a rozvoj environmentálnej výchovy. U žiakov ide o osvojovanie si primeraných vedomostí a poznatkov o prírode a jej ochrane, osvojovanie si zručností a návykov ochrany prírody.

Ciele environmentálnej výchovy:

Cieľom environmentálnej výchovy je formovanie vedomia žiakov, aby poznali procesy života na našej Zemi, prírodné a spoločenské zákonitosti, vplyv ľudskej činnosti na prírodu, aby vedeli chápať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a prírodou, aby svojimi postojmi i konaním prispeli ku kvalite života na našej Zemi.

Čiastkové ciele:

- Prebúdzat' citový vzťah k prírode a vzťah k životnému prostrediu
- Pohybovými aktivitami v prírode ovplyvňovať budovanie zdravého životného štýlu
- Využívať všetky formy komunikácie na vyjadrenie skúsenosti s ochranou prírody
- Naučiť sa riešiť jednoduché problémy v prírode

Námety:

Poznávanie zelene, poznávanie rastlín, herbár

Ochrana a poznávanie zvierat

Návšteva zoologickej záhrady

Návšteva NP slovenský raj

Význam vody v prírode – rieky, vodné toky

Zásady bezpečného správania sa v prírode

Zber odpadu v prírode

Význam čistého ovzdušia pre človeka a prírodu

Poznávanie lesných plodov, liečivých rastlín

Kvízy a súťaže s environmentálnym obsahom

Návšteva výstavy zameranej na ochranu životného prostredia

Environmentálne hry v prírode:

Obraz z prírodnín : cieľom aktivity je hľadať rôzne druhy prírodnín a následne z nich vytvoriť obraz.

Zber odpadu: v rámci Dňa Zeme v prírode so žiakmi zbierame papiere, fľaše, vrchnáky, odpadky.

Dopravná výchova:

Doprava je neodmysliteľnou súčasťou života každého človeka. Škola je základnou a najdôležitejšou zložkou vedomostí, zručností a návykov zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách. Učivo predmetu Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov aj v našej škole. Vyučuje sa najmä v predmetoch vecné učenie a vlastiveda. Úlohou dopravnej výchovy je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, cestou na exkurzie, pri vychádzkach, branných a účelových cvičeniach, pri návšteve kultúrnych podujatí ale aj na detských dopravných ihriskách. Každá trieda našej školy má aj bezpečnostné prvky – reflexné vesty, ktoré využívame pri každom spoločnom odchode zo školy. Vyučujúci musí mať na zreteli osobné dispozície žiaka, vek, fyzická ale aj mentálna vyspelosť. Cieľom vo výchovno -vzdelávacom procese je:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- osvojiť si zásady, ale aj zručnosti a návyky súvisiace s poskytovaním prvej pomoci zranenej osobe pri dopravnej nehode V priebehu vyučovania je potrebné vytvárať kompetencie:
1. Poznať dopravné značky a riadiť sa podľa nich - rozoznať výstražné, zákazové, príkazové a informatívne.

2. Bezpečne chodiť po chodníku a po ceste - zvládnuť chôdzu po pravej strane chodníka a obchádzanie pomaly idúcich chodcov, - zvládnuť prechádzať cez cestu riadenú a neriadenú svetelnou signalizáciou.
3. Brať ohľad na ostatných účastníkov cestnej premávky.
4. Kultúrne sa správať na cestách a v dopravných prostriedkoch - rešpektovať ostatných účastníkov cestnej premávky
5. Zavolať alebo poskytnúť pomoc pri dopravnej nehode - zvládnuť poskytnúť laickú prvú pomoc.
6. Schopnosť pozorovať svoje okolie a vyhodnocovať ho z hľadiska bezpečnosti - naučiť sa zapájať zmysli zrak a sluch, správne reagovať na znamenia, ktoré vodiči dávajú (trúbenie, smerové svetlá, brzdové svetlá).
7. Ovládať bezpečnú jazdu na bicykli - bezpečná výbava na jazde na bicykli, potrebné schopnosti na bezpečnú jazdu, zvládnuť zaradiť sa správne na cyklistický chodník a bezpečne vychádzať vozovky, prispôbiť rýchlosť jazdy na bicykli. Výsledkom výchovy a vzdelávania v oblasti bezpečnosti v cestnej premávke je okrem osvojenia si rôznych poznatkov a pravidiel cestnej premávky aj nadobudnutie konkrétnych zručností, ale aj návodov na riešenie určitých dopravných situácií. Z uvedeného dôvodu obsah vzdelávania členíme do nasledovných oblastí a veku primerane ho spracovávame pre jednotlivé kategórie žiakov.

Obsah tematických celkov v 1. až 9. ročníku na ŠZŠ:

1. Teoretické znalosti pravidiel cestnej premávky
2. Dopravné značky a zariadenia
3. Praktické cvičenia
4. Taktika bezpečného správania a jednania pri chôdzi
5. Podmienky premávky na cestách
6. Technické podmienky prevádzky dopravných prostriedkov

Je veľmi dôležité, aby žiaci získané vedomosti aplikovali v praxi - viac názorné metódy, cvičenia a kontroly. Počas školského roka sa priebežne realizujú besedy, ktoré žiakom teoreticky ale aj prakticky priblížia rôzne životné situácie z oblasti dopravnej výchovy. Besedy sú realizované pre žiakov prvého ale aj druhého stupňa v menších ale aj väčších skupinách podľa podmienok a potreby.

Teoretické znalosti pravidiel cestnej premávky:

- Tak je to správne – prechádzanie cez cestu po vyznačenom priechode.
- Dopravné značky.
- Ako sa správať pri cestovaní – symboly v autobusoch, vo vlakoch.

- Zdravotná príprava: prvá pomoc (resuscitácia),
- Dopravné prostriedky,
- Dôležité telefónne čísla.
- Čo už všetko viem – zhodnotenie vedomostí pre žiakov druhého stupňa formou testu.

Pre žiakov nižších ročníkov sú aktivity organizované formou hier a zážitkového učenia.

Zdravý životný štýl, prevencia sociálno-patologických javov :

Podpora zdravia a zdravého životného štýlu – v tejto oblasti sa snažíme aktívne zapájať deti a žiakov do programov, ktoré podporujú výchovu k zdraviu a zdravému životnému štýlu. V rámci prevencie proti obezite zapájame žiakov do pohybových a športových aktivít organizovaných školou a inými subjektami, športového podujatia na pôde školy, futbalový turnaj špeciálnych základných škôl. V oblasti prevencie - venujeme zvýšenú pozornosť prevencii užívania alkoholu, tabaku. Na besedách a odborných prednáškach majú možnosť žiaci získať informácie o škodlivosti a vedľajších účinkoch nelegálnych a dopingových látok. Spolupracujeme so Združením informačných a poradenských centier mladých, ktoré sa aktívne venujú témam podpory zdravia a zdravého životného štýlu u detí a mladých ľudí, ďalej s výchovným poradcom, lekármi, triednymi učiteľmi, psychológom a špeciálnym pedagógom z ČŠPPP, Peer aktivistami a vedením ŠZŠ. Na základe ich podnetov a pomoci organizujeme rôzne prednášky besedy, hrové aktivity, súťaže, kvízy, kultúrne podujatia zamerané na rôzne problematiky. Na prednášky, aktivity a besedy prizývame odborníkov z jednotlivých oblastí, ktorí sa danej problematike venujú na viacerých stretnutiach. Návrhy aktivít: Pravda o drogách, AIDS – kým začneš, Fajčenie nás zabíja, Nebuď otrok drog. Prevenciu drogových závislostí a rizikového správania sa žiakov je potrebné realizovať ako integrálnu súčasť výchovno–vzdelávacieho procesu. Bezpečnosť a prevencia - Prevencia násilia páchaného na deťoch a možnostiach pomoci, Obchod s ľuďmi, Riziká práce v zahraničí, Otroková práca, Sexuálne zneužívanie detí, sú témy ktoré sú námetom pre ďalšie obdobie. Tieto citlivé a najmä aktuálne témy je potrebné priblížiť žiakom a veku primeraným spôsobom informovať o rizikách a dôsledkoch zneužívania a násilia. Prednášky a besedy sú v spolupráci vyškolených odborných zamestnancov ČŠPPP, pracovníci ÚPSVaR, a iných inštitúcií. Základom úspešnej práce v týchto oblastiach je kooperácia s celým kolektívom pedagogických pracovníkov v spolupráci s rodičmi a s pracovníkmi z psychologických, zdravotníckych a vzdelávacích pracovísk, z neziskových organizácií a občianskych združení.

Plán prevencie programu boja proti obezite:

Nadváha a obezita predstavujú hlavný zdravotný problém súčasnej populácie. Počet obéznych osôb sa neustále zvyšuje. Týka sa to epidemického šírenia detskej obezity, v dôsledku čoho sa u detí a mládeže vyskytujú vážne fyzické a psychické ochorenia a zvyšuje sa riziko ochorení a úmrtí v mladšom veku. Obezita sa definuje ako nadmerné uloženie tuku v organizme a je najčastejším a najrozšírenejším chronickým metabolickým ochorením na svete, postihujúcim všetky vekové kategórie, bez rozdielu pohlavia, v hrozivom a stále väčšom rozsahu. Obezita sa stala celosvetovou pandémiou a v súčasnosti sa považuje za hlavnú hrozbu zdravotného stavu populácie. Slovenská republika na základe podpísania Európskej charty boja proti, na ministerskej konferencii 16. novembra 2006 v Istanbule ako reakciu na výzvu, ktorú pre zdravie predstavuje epidémia obezity, prijala na zasadnutí vlády Slovenskej republiky 9. januára 2008 Národný program prevencie obezity. Slovenská republika svojou účasťou a aktívnym vystupovaním týmto deklarovala záväzok posilniť aktivity zamerané na boj proti obezite v súlade s Európskou chartou. Národný akčný plán prevencie obezity na roky 2015 – 2025 tematicky vychádza z Národného programu prevencie obezity. Plán prevencie obezity Špeciálnej základnej školy je zameraný na prioritné oblasti a opatrenia vychádzajúce z Národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025. Plán sa zameriava na dve základné oblasti, v ktorých sú plánované aktivity – výživa a fyzická aktivita.

Zámer plánu prevencie obezity:

Zámerom plánu prevencie obezity je posilniť aktivity vyplývajúce z Národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025. Realizovať aktivity na škole na zdravé stravovanie a podporu zdravého životného štýlu s cieľom znížiť nadváhu a obezitu u žiakov školy. Podporiť vzájomnú interakciu medzi pedagógmi a žiakmi školy v rámci preventívnych aktivít.

Ciele plánu prevencie obezity: znížiť mieru obezity a nadváhy žiakov školy, monitorovať a hodnotiť stav výživy žiakov školy,

- znížiť konzumáciu jedál a nápojov s vysokým obsahom tukov, cukrov a soli počas pobytu žiakov v priestoroch školy
- obmedziť marketing a reklamu žiakom školy zameraním na jedlo/nápoje s vysokým obsahom tukov, cukrov a soli v priestoroch školy, znížiť nedostatok fyzickej aktivity žiakov.

Prioritné opatrenia v oblasti výživy a fyzickej aktivity:

Výživa a telesná aktivita ovplyvňujú zdravie spoločne aj nezávisle. Hoci účinky stravovania a telesnej aktivity na zdravie sa často ovplyvňujú, najmä vo vzťahu k obezite existuje dodatočný zdravotný úžitok, získaný z telesného pohybu, ktorý je nezávislý od stravovania a výživy; a zároveň existujú významné stravovacie riziká, ktoré sa nevzťahujú na obezitu.

Fyzická aktivita hrá dôležitú úlohu pri udržiavaní zdravého životného štýlu. Existuje množstvo dôkazov o pozitívnom vzťahu medzi fyzickou aktivitou a duševným zdravím, duševným vývojom a kognitívnymi procesmi.

Podpora zdravšieho prostredia

- Vzdelávanie v oblasti správnej voľby potravín, zdravých stravovacích návykov bude priebežne integrované do výchovno-vzdelávacieho procesu a preventívneho programu školy.
- Zabezpečenie aktuálnych informácií o Národnom akčnom pláne prevencie obezity na roky 2015 -2025 v priestoroch školy pre žiakov a pedagógov školy.
- Poskytnutie informácií o správnej voľby potravín a zdravom životnom štýle prostredníctvom preventívnych aktivít organizovaných s príležitosťou Svetového dňa výživy, Svetového dňa vody, Svetového dňa zdravia a Európskeho dňa obezity.
- V rámci desiatových balíčkov konzumácia mlieka, zeleniny a ovocia.
- Integrovanie výchovy v oblasti správnej voľby potravín, zdravých stravovacích návykov do plánov triednych učiteľov v rámci výchovného pôsobenia v tejto oblasti na triednických hodinách.
- Získanie informácií o stravovacích návykoch žiakov školy prostredníctvom dotazníka v priebehu školského roka. Na základe získaných informácií zamerať výchovné pôsobenie v rámci preventívneho programu školy
- Zákaz konzumácie energetických nápojov v budove školy .
- Žiakom je umožnené dodržiavať zdravý pitný režim prostredníctvom pitnej vody v areály školy.
- Obmedzenie marketingu a reklamy na jedlo/nápoje s vysokým obsahom tukov, cukrov a soli
- V priestoroch školy zakázaná reklama na jedlo a nápoje s vysokým obsahom tukov, cukrov a soli.
- Poukázať na negatívnu reklamu podporujúcu rozvoj nezdravých stravovacích preferencií na internetových stránkach v rámci predmetu INF, triednických hodín a zhotovenie násteniek v každej triede alebo spoločných priestoroch jednotlivých budov.

Podpora fyzickej aktivity

- Dostatočné a kvalitné hodiny telesnej výchovy s riadnym povzbudením a vhodnou motiváciou žiakov k telesnej aktivite žiakov.
- Organizovanie športových aktivít

Mesačné aktivity a napĺňanie programu v škole:

- Svetový deň mlieka v školách

Druhy mlieka – kozie, kravské, ovčie... Zdôrazniť na vhodnú mliečna desiata – mlieko, syr, jogurt, tvaroh a podobne.

- Európsky týždeň športu – 29. september

Deň strávený športovaním a súťažením na ihrisku.

- Svetový deň výživy -Prednáška o ochrane života a zdravia, výžive – zdravý životný štýl, projektové vyučovanie – plagát o zdravej /nezdravej strave, prezentácia filmu o zdravej výžive, v spolupráci s koordinátorkou sociálno-patologických javov.
- Svetový deň jablák –

Na desiatu jablko zdôrazniť význam ovocia pre naše telo.

- Svetový deň vody – 22. marec Prezentácia a film o pitnej vode, úžitkovej vode, moriach a oceánoch. Projekt zameraný na využívanie vody, šetrenie, druhy vôd, ochrana vodných tokov. Očistný deň - žiaci počas celého dňa pijú len čistú vodu, šetria vodu na WC a pri umývaní rúk a podobne.
- Svetový deň zdravia – 7. apríl Turistika
- Medzinárodný deň mlieka – Mliečna desiata,
- Európsky deň obezity – 22. máj Rôzne športové súťaže. Loptové hry a súťaže – Vybíjaná a súťaže – Pohybový deň –
- 1. júna - deň zameraný na pohyb, súťaže,

Všetky aktivity sa budú realizovať v rámci triednických hodín a príslušných hodín /TV, spoločensko-vedných a prírodovedných hodín/. Zodpovední budú triedni učitelia. Materiály na nástenky k zdravému životnému štýlu budú k dispozícii v školskom počítači zborovni. Pre dosiahnutie stanovených cieľov Plánu prevencie programu boja proti obezite Špeciálnej základnej školy boli stanovené dve základné oblasti, v ktorých sa vykonávajú aktivity - výživa a fyzická aktivita. U detí a mladých ľudí vyvážená strava a fyzicky aktívny životný štýl môže znížiť riziko obezity v dospelosti, ako aj prispieť k zdravému rastu a vývinu. Keď sa nebude riešiť problematika v oblasti výskytu obezity u detí a mladých ľudí čo najskôr, môže mať tento problém veľmi negatívny vplyv na zdravie a kvalitu života. V škole si uvedomujeme, že s prevenciou obezity je nutné začať už v útlom veku, aby si deti správne návyky zautomatizovali a prirodzene ich ďalej používali. Veríme, že pripravenými aktivitami sa nám podarí implementovať národný program v našej škole a pomôžeme našim deťom.

**Rámcový učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre
primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským**

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Σ
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		8 1	8 2	8 2	7 2	6 2	6 1	5 2	5 1	5 1	58 14
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	7										7
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2 1										2 1
Matematika a práca s informáciami	matematika	3 1	4 1	4 1	4 1	4 1	4	4 1	4	4	4 1	39 7
	informatika						1	1	1	1	1	5
Človek a príroda	vecné učenie	1	1 1	1 1	1 1							4 3
	fyzika								1	1	1	3
	chémia										1	1
	biológia								1 1	1 1	1	3 2
Človek a spoločnosť	vlastiveda					2	2 1	3				7 1
	dejepis								1	1	1	3
	geografia								1	1	1	3
	občianska náuka								1	1	1	3
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova/ náboženstvo						1	1	1	1	1	5
Človek a svet	pracovné vyučovanie	1	1 1	2	3	4	4	4	4	4 1	4 1	31 3
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1 1	1 1	1 1	1 1	1 1	1 1	10 6
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Základ		18	18	19	20	21	22	23	24	24	25	214
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	4	4	4	4	4	3	4	4	4	37
Spolu		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29	251

**Rámcový učebný plán pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským**

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Σ
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		2 1	2 2	3 2	3 2	3	3 2	3 2	3 2	3 1	3 1	28 15
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	5	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	31
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2 1	1 2	1 1	1	1 2	1 2	1					8 8
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	3 1	3 1	3	3	3 1	3 1	3 1	3 1	3 1	31 7
	informatika								1	1	1	1	4
Človek a príroda	vecné učenie	1	2	2	2	2	2 1	2	3	3	3	3	25 1
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova/ náboženstvo						1	1	1	1	1	1	6
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5 1	5 1	48 2
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	výtvarná výchova	1 1	1 1	1	1 1	1	1 1	1 1	1 1	1 1	1 1	1 1	11 9
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
Základ		18	18	19	20	20	21	21	22	22	22	22	225
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	42
Spolu		20	22	23	24	24	25	25	26	26	26	26	267

Poznámky

1. U žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia vyučovaciu hodinu predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci.

Rámcový učebný plán pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským alebo vyučovacím jazykom národnostnej menšiny

[illegible]

Platnosť ŠkVP Revidovanie	Dátum	Pripomienky, zmeny, inovácie a návrhy
Platnosť ŠkVP	01.09.2016	<i>Pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 01.09.2016 Inovácia vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím platným od 01.09.2016 pre primárne vzdelávanie v ročníkoch: v prvom, druhom, piatom, šiestom ročníku vo variante A, B, C. Inovácia učebných osnov v daných ročníkoch.</i>
Platnosť ŠkVP	01.09.2017	
Revidovanie		<i>Inovácia vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím platným od 01.09.2017 pre primárne vzdelávanie v ročníkoch: v treťom, siedmom ročníku vo variante A, B, C. Inovácia učebných osnov v daných ročníkoch.</i>
Platnosť ŠkVP	01.09.2018	
Revidovanie		<i>Inovácia vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím platným od 01.09.2018 pre primárne vzdelávanie v ročníkoch: v štvrtom, ôsmom ročníku vo variante A, B, C. Inovácia učebných osnov v daných ročníkoch.</i>
Platnosť ŠkVP	01.09.2019	
Revidovanie		<i>Inovácia vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím platným od 01.09.2019 pre primárne vzdelávanie v ročníkoch: v deviatom ročníku vo variante A, B, C. Inovácia učebných osnov v daných ročníkoch.</i> <i>Od 11.03.2020 do 13.03.2020 prerušené vyučovanie na základe Rozhodnutia Krízového štábu obce Hrabušice. „Výchovno-vzdelávacia činnosť /vyučovanie prerušená v čase od 16.03.2020 do 29.03.2020 na základe usmernenia ministerky školstva, vedy, výskumu a športu SR zo dňa 12. marca 2020.“ „Výchovno-vzdelávacia činnosť prerušená v čase od 30.03.2020 do 31.05.2020.“ Vyučovanie prebiehalo podľa správy metodického združenia. Na základe rozhodnutia ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR bolo vyučovanie obnovené s účinnosťou od 01.06.2020. Z dôvodu minimálneho záujmu zákonných zástupcov o vyučovanie – OÚ Košice, odbor školstva súhlasil so zachovaním mimoriadneho prerušenia školského vyučovania. Žiaci bol naďalej vzdelávaný dištančnou formou.</i>
Platnosť ŠkVP	01.09.2020	
Revidovanie		<i>Inovácia vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím platným od 01.09.2020 pre primárne vzdelávanie v ročníkoch: v desiatom ročníku vo variante B, C. Inovácia učebných osnov v daných ročníkoch.</i>

Revidovanie	16.11.2020	<i>Na základe metodického usmernenia k obsahu a organizácii výchovno-vzdelávacieho procesu v ZŠ, platného od 16.11.2020 sa výučba realizuje podľa školského vzdelávacieho programu s úpravami vyplývajúcimi z Manuálu pre základné školy a školské zariadenia t.j. telesná a športová výchova sa za priaznivých klimatických podmienok realizujú v exteriéri ,hudobná výchova sa vyučuje bez naplňania cieľov v oblasti hlasových činností.</i>
Platnosť ŠkVP	01.09.2021	
Revidovanie		<i>Inovácia vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie v šiestom ročníku vo variante A: Inovácia učebných osnov v danom ročníku.</i>
Platnosť ŠkVP	01.09.2022	
Revidovanie		<i>Postupujeme podľa Inovovaného vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie bez zmien.</i>
Platnosť ŠkVP	01.09.2023	
Revidovanie		<i>Postupujeme podľa Inovovaného vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie bez zmien.</i> Podporné opatrenie: <i>Žiaci, ktorí nezvládajú učivo svojho ročníka sú vzdelávaní na odporúčanie CPP podľa IVVP z daného predmetu.</i>